GAZETA KRAKOWSKA

Nro 64.

Z KRAKOWA DNIA 9 SIERPNIA 1820 ROKU WE SRODĘ

Z Warszawy d. 1 Sierpnia.

Dnia 30 Lipca przybył do tuteyszey stolicy z Petersburga JW. Sobolewski Minister Sekretarz Stanu Królestwa Polskiego.

Dnia 22 Lipca dzwony stolicy ogłosiły śmierć JW. Hilarego Hrabi Krasińskiego, Pułk: woyska Polskiego orderow woyskowych Kawalera, który w młodocianym ieszcze wieku, w pierwszey woynie o niepodległość kraiową zyskał imie mężnego, które przez wszystkie woyny oyczyste umiał utrzymać. Jemu pod dowództwem Hrabi Stanisława Potockiego pod Serockiem, winna iest Warszawa w 1807 roku swe przed nieprzyiacielem osłonienie; on pierwszy zatknął Orła Polskiego na murach Zamościa. Podług zwyczaiów woyskowych i religiynych przy mnogiey liczbie współrodaków, wprowadzony został do kościoła Powązkowskiego, któremu ostatnią usługę oddać raczył JW. Biskup Płocki przy licznem zbiorze duchowieństwa. W nocy poprowadzone ciało do Krasnego, otoczone familiią, i złożone zostało w starodawnym nad-dziadów grobie. W. JX. Krulewiecki, Kanonik Płocki na tym obrzędzie celebrował, a W. X. Głogocki Pro: Węgrzynowski stósowne miał kazanie; licznie zgromadzeni obywatele i włościanie dóbr Krasnego, wraz z familią, z żalem oddali ostatnią posługę temu, który swem cnotliwem życiem, był wszystkim przykładem. *H. K. W.*

Z Lwowa d. 22 Lipca.

Dnia 7 b. m. umarł w 70tym roku życia swego Kazimierz Hrabia Rzewuski, rzeczywisty tayny Radca Cesarski, dawniey Pisarz Wielki Koronny, Jenerał Porucznik, oraz Szef pułku piechoty, Kommandor Węgierskiego orderu S. Szczepana, Kawaler orderów Orła Białego, S. Stanisława i Maltańskiego.

Z Frankfortu d. 18 Lipca.

Akt ostateczny podpisany przez Pełnomocników Niemieckich w Wiedniu względem rozwinięcia i umocnienia związku Niemieckiego. (Dokończenie)— (obacz Numera 54 56 58 60 i 62 Gazety naszey.)

Art. 50. Z względu na ogólne stosunki zagraniczne, obowiązkiem iest zgromadzenia związkowego: 1) aby iako

organ całego związku starało się o utrzymanie spokoynych i przyiacielskich stosunków z postronnemi kraiami; 2) aby Posłów obcych Mocarstw, opatrzonych w listy wierzytelne, przyymowało, i w potrzebie imieniem związku wyprawiało Posłów do obcych Mocarstw; 3) aby w zachodzących przypadkach wchodziło w układy dla całego związku, i zawierało ugody dla niego; 4) aby na żądanie poiedynczych rządów związkowych zezwalało na wdanie się związku u postronnych Mocarstw, i wzaiemnie na żądanie obcych kraiów przyymowało pośrednictwo związku u poiedynczych członków tegoż związku.

Art. 51. Zgromadzenie związkowe obowiązane iest także stanowić urządzenia organiczne tyczące się woyskowości związku, i środki obrony potrzebne do zabezpieczenia swoich kraiów.

Art. 52. Gdy do osiągnienia zamiarów i ułatwiania interesów, członkowie należący do ogółu dawać powinni składki pieniężne, przeto zgromadzenie związkowe obowiązanem iest: 1) oznaczyć ogólną ilość zwyczaynych wydatków stósownie do konstytucyi, ile to bydź może; 2) w zachodzących wypadkach, naznaczać składki dla opędzenia nieodzownych i nadzwyczaynych wydatków, celem przywiedzenia do skutku szczególnych uchwał, które się tyczą uznanych zamiarów związku; 3) ułożyć listę, w iakim stosunku członkowie związkowi należeć maią do składki; 4) nakazać pobor, użycie i wyrachowanie składek, i mieć dozór nad niemi.

Art. 53. Zaręczona aktem związkowym niepodległość poiedynczych kraiów związkowych, wyłącza zaiste w ogólności wszelki wpływ związku do wewnętrznego urządzenia tychże kraiów i ich administracyi. Gdy zaś członkowie związku w drugim rozdziale aktu związkowego zgodzili się na niektóre szczególne przepisy, tyczące się iuż to rękoymi zapewnionych praw, iuż też pewnych stosunków poddanych kraiowych; przeto zgromadzenie związkowe powinno się starać o dopełnienie przyiętych temi przepisami obowiązków, ieśliby się z dostatecznie gruntownych doniesień członków związku okazało, że takowe obowiązki nie są dopełnione. Użycie atoli przedsięwziętych powszechnych urządzeń w szczególnych wypadkach, stósownie do owych zobowiązań, zostawia się iedynie samym rządom.

Art. 54. Gdy podług brzmienia artykułu 13go aktu związkowego i później uczynionych objaśnień, Stany konstytucyyne we wszystkich kraiach związkowych zaprowadzone bydź powinny, przeto zgromadzenie związkowe ma dawać baczność, aby ustawa ta wszędzie do skutku przywiedzioną została.

Art. 55. Monarchom udzielnym kraiów związkowych wolno iest urządzić tę okoliczność ze względem tak na dawnieysze prawa Stanów, iako też na zachodzące obecne stosunki.

Art. 56. Istnieiące uznane konstytucyie nie mogą bydź inaczey odmienione, iak w sposobie konstytucyynym.

Art. 57. Gdy związek Niemiecki, wyiąwszy wolne miasta, składa się z udzielnych Monarchów, stósownie więc do takiego wyobrażenia, cała władza kraiowa powinna bydź połączoną w na-

rzelniku kraiu, i Monarcha przez konstytucyią tylko Stanów kraiowych może bydź zobowiązanym do wspólnego ze Stanami działania w wykonaniu praw oznaczonych.

Art. 58. Udzielnym Monarchom połączonym w związek, żadna konstytucyia Stanów kraiowych nie może przeszkadzać lub ich ścieśniać w dopełnieniu zobowiązań związkowych.

Art. 59. Gdzie publiczne obrady Stanów kraiowych są przez konstytucyią dozwolone, tam prawidła przepisuiące porządek w postępowaniu zapobiegać powinny, aby prawne granice wolnego wynurzenia myśli, tak na samych obradach, iak w czasie ogłoszenia ich drukiem, nie były przestąpione w posobie zagrażaiącym spokoyności poiedynczego kraiu związkowego lub całych Niemiec.

Art. 60. Jeśliby członek związkowy wzywał związek, aby zaprowadzoną w kraiu iego konstytucyią zaręczył, w tym razie zgromadzenie związkowe może dać takowe zaręczenie. Tym zaś sposobem wspomnione zgromadzenie nabywa prawa utrzymania konstytucyi na wezwanie stron interessowanych, i uprzątnienia zaszłych nieporozumień względem wykładu lub użycia tey konstytucyi, ile środki i drogi prawne nie są w tey mierze przepisane, a to za dobrowolnem przyięciem pośrednictwa, lub rozstrzygnieniem sądu polubownego.

Art. 61. Oprócz przypadku przyiętego szczególnego zaręczenia konstytucyi Stanów kraiowych, i utrzymanie przepisów 13stym artykułem Aktu związkowego ustanowionych, zgromadzenie związkowe nie ma prawa wdawać się w interessa Stanów kraiowych, lub w spory między Panuiącym i Stanami iego, dopóki spór ten nie weźmie charakteru, oznaczonego w 26stym artykule. W takim zaś razie nietylko przepisy tego artykułu, ale i 27go, będą zastosowane. — Artykuł iednak 46sty Aktu Kongressu Wiedeńskiego z roku 1815 tyczący się konstytucyi wolnego miasta Frankfortu, niepodlega żadney przez to odmianie.

Art. 62. Istnieiące przepisy względem odwołania się do 19go artykułu Aktu związkowego, tyle tylko do wolnych miast zastosowane bydź mogą, ile tego szczególne konstytucyie i stosunki dozwolą.

Art. 63. Zgromadzenie związkowe powinno mieć baczność na ścisłe i zupełne dopełnienie przepisów, obiętych 14tym artykułem Aktu związkowego względem byłych Stanów Rzeszy, i byłey udzielney szlachty Rzeszy. Członkowie związkowi, do których kraiów posiadłości ich wcielone zostały, obowiązani są stale utrzymywać względem związku stosunki prawa narodów, przepisami temi zapewnione. Lubo w zachodzących szczególnych przypadkach, spory względem użycia wydanych rozporządzeń, lub zawartych ugód, stosownie do 14go artykułu Aktu związkowego, powinny iść pod roztrzygnienie właściwych władz kraiu związkowego, w którym leżą posiadłości dawniey udzielnych, a teraz podległych Xiążąt, Hrabiów i Panów; w przypadku iednak odmówienia prawney konstytucyyney pomocy, lub wydanego iednostronnego na ich szkodę prawodawczego oświadczenia, zastrzega się im prawo zapewnione Aktem związkowym odwołania się do zgromadzenia związkowego, które po uznaniu gruntowności

skargi, starać się będzie o zadosyć uczynienie.

Art. 64. Jeżeli poiedynczy członkowie związku uczynią zgromadzeniu związkowemu przełożenia względem urządzeń, ogólny pożytek przynieść mogących, których zamiar iedynie tylko za wspólnem działaniem wszystkich kraiów związkowych zupełnie osiągnionym bydź może, a zgromadzenie przekona się o stosowności zamiaru i możności przywiedzenia takich przełożeń do skutku, na ten czas będzie rzeczą zgromadzenia rozważyć ściśle środki wykonawcze, i ciągle ku temu zmierzać, aby potrzebne dobrowolne zezwolenie wszystkich członków związku pozyskało.

Art. 65. Przedmioty zawarte w osobnych przepisach artykułów 16go, 18go i 19go Aktu związkowego, zostawione do naradzenia się zgromadzeniu związkowemu, zastrzegaią się do dalszego wyrobienia, aby za wspólnem porozumieniem się pozyskać można iednakowe ile bydź może urządzenia.

Nirieyszy Akt, iako skutek nieodmiennego połączenia się członków związku, podany będzie Seymowi związkowemu przez przełożenie Prezydyalne, i tam stosownie do iednobrzmiących oświadczeń rządów związkowych; uroczystą uchwałą Seymu zamieniony zostanie w prawo zasadnicze, które ma mieć też samę moc i ważność, co i Akt związkowy, oraz służyć Zgromadzeniu Związkowemu za nieprzestępne prawidło.

Nirieyszy Akt dla lepszey wiary wszyscy tu zgromadzeni pełnomocnicy podpisali i pieczęciami swemi stwierdzili.

Działo się w Wiedniu dnia 15 Maia 1820 r. (*Następuią podpisy.*)

Z Paryża d. 22 Lipca.

Wedle konstytucyi par Francuzki nie może bydź iak tylko za zezwoleniem swey izby uwięziony. Teraz oskarżonemi są o długi dway parowie; zachodzi więc pytanie: czyli przywiley Parów rozciąga się aż do zasłonienia ich od przymusu do płacenia długów? Zeszło iuż kilka posiedzeń nad roztrząsaniem tego przedmiotu i kommissyia, na którey czele znayduie się Hr. Tolendal, zdać o nim musiał powtórny rapport. Konstytucyia stanowi w tey mierze: "Zostawione iest izbie sumienne oznaczenie przypadku, w którym par może bydź lub nie uwięzionym?,, Izba uważa więc iako przywiązany do godności para przywiley: że w wszystkich sprawach o długi i cywilnych osoba para uważaną iest zawsze iako nietykalna i święta, i t. d. Zdaiący rapport dodał, iż właściwie osoba tylko Króla powinna bydź za nietykalną i świętą uważana; ale tu rozumie się nie osoba, ale tylko osobista wolność para, co do spraw cywilnych, za nietykalną. Wielu członków, a nawet urzędników koronnych ostrzegało izbę, aby nie ściągała na siebie zarzutu, iż chce członkom swoim zabezpieczyć przywiley niepłacenia długów. Przywiley parów rozciągać się tylko powinien, iżby żaden bez zezwolenia izby nie był uwięzionym.

Z powodu bliskiey rozwiązania ciąży Xiężny Berry, taią przed nią zaszłe w Neapolu zdarzenia. — Dziennik Paryzki czyni z powodu tychże zdarzeń następuiące porownanie między Neapolem i Francyią: Co tam na Monarsze wymuszono, to nadał nam nasz bez proźby nawet. Używaymy więc w spokoyności i z wdzięcznością tego wielkiego dobrodzieystwa,

i nie słuchaymy gorszących podszeptów. Długo miotani burzą, cieszmy się z uśmierzenia oney przez wysoką mądrość Króla, na wzor ztroskanych żeglarzy, którzy po długim szamotaniu się z wiatrami, dostaią się nakoniec do portu.

O Hiszpanii wyraża Monitor, iż przywiązanie do dobra publicznego i porządku zdaie się tam przeważać nad duchem niezgody i stronnictwa. Niezmierne źrodła zostawione są Królowi dla utrzymania swoich praw i wspaniałego ludu półwyspia. Konstytucyia zamyka w sobie wszystkie sposoby i moc do ulepszenia, a odsuwa to, coby prawdziwemu interessowi Hiszpanii szkodzić mogło. Stany postanowiły iuż, iż Król złoży przysięgę z koroną na głowie i berłem w ręce. Niemuiey szlachetne uczucie powagi narodowey kierowało większością członków w obiorze swoiego prezesa. Obowiązkiem prezesa iest odebrać przysięgę od Monarchy, i zgromadzenie wybrało do tego Duchownego, który pierwszą dostoyność Kościelną posiada. Sądziło one, iż gdy Krol przed ludźmi Bogu wykonywa przysięgę, ta większego nabierze znaczenia, gdy odbiera ią ręka Bogu, Królowi Królów i ludów, poświęcona.

Rozpoczęte przed dwiema laty roboty nad łożyskiem portu Hawru, tak daleko iuż są posunięte, iż d. 19 b. m. będzie morze do niego wpuszczone. Z tem łożyskiem łączy się łożysko w la Barre, a ostatnie będzie znowu z łożyskiem w Ingouville połączone, tak iż ważny ten port dla Paryża znacznie ulepszony zostanie.

Fabryka w Besanson wyrabia corocznie przez blisko 1200 robotników do 30,000 zegarków.

Z Neapolu d. 20 Lipca.

Jenerał Pepe (iak się iuż doniosło) wszedł, dnia 9 b. m. na czele 4 do 5000 ludzi do Neapolu, do których przyłączyło się kilka tysięcy tak zwanych deputowanych od prowincyy, którym nadano zapewne dla tego to nazwisko, że od rewolucyynych po prowincyiach towarzystw wysłanemi zostali, aby obecnemi byli przy obaleniu dotychczasowego Rządu. Właściwe pospólstwo pozostało za miastem. Gdy Gwardyie narodowe znaywiększą gorliwością utrzymywały spokoyność i porządek, przeto nie zaszła dnia tego żadna inna zdrożność, iak tylko, że więzniowie w domu poprawy znaleźli sposobność dostania broni i chcieli się z swoiego więzienia wyłamać; lecz w krótce zostali pokonanemi, przyczem kilkunastu z nich zabitych zostało. Więzniowie zaś za polityczne przestępstwa zostali na wolność puszczonemi. Do okrzyków na publicznych mieyscach: Niech żyie Król! Niech żyie konstytucyia! dołączano także: Niech żyie wolność! — Dnia 10 Królewic Następca tronu iako Jeneralny Wikaryusz mianował Jenerała Pepe naczelnym Wodzem woyska konstytucyynego i ulegaiąc okolicznościom wydał do niego adres podziękowania. — Wyniesienie człowieka na tak wysoki stopień, którego żadne moralne przymioty nie zalecaią, nie podobało się wielu Jenerałom, a mianowicie teraźnieyszemu Ministrowi woyny Caroscosa. Przyszło pomiędzy obiema Jenerałami do żywego się przemówienia, które zakończyło się na tem, iż Pepe przyrzec musiał, że zaraz złoży swoie do-

wództwo skoro tylko parlament zwołany zostanie.

Sprawcy rewolucyi splamili zaraz w początkach swoie dzieło zgwałceniem prawa narodów, zasadzaiącego się na świętości traktatów; zaięli bowiem pomimo protestacyi dowódcy Papiezkiego i władz tamteyszych oba przytykaiące do prowincyy Neapolitańskich Xięstwa Benewent i Ponte-Corvo, które na mocy Kongressu Wiedeńskiego Oycu S. zwrocone zostały i zaprowadzili Rząd rewolucyyny. W wydaney przez nowego Ministra spraw zagranicznych, Xięcia Campochiaro, do zagranicznych Dworów nocie, nie iest wprawdzie gwałtowny ten krok pochwalony, i ustąpiły potem z obu tych Xięstw Neapolitańskie woyska, ale Rząd Papiezki nie iest w nich przywrócony i rządzą niemi dotąd tak Neapolitańscy iako i kraiowi rewolucyioniści zwani Carbonari (Węglarze.)

Wydanym ieszcze d. 8 wyrokiem wyznaczona iest kommissyia z PP. Delfico i Rocco, dla przełożenia żądaney od ludu konstytucyi Hiszpańskiey na ięzyk Włoski. Nim atoli urzędowe te tłumaczenie nastąpi, postanowił nowy konstytucyyny dziennik Królestwa obu Sycyliy udzielić publiczności prywatne iey tłumaczenie.

Dnia 13 z rana gdy stosownie do przepisu konstytucyi Hiszpańskiey tymczasowa junta z 15 członków złożona zaprowadzoną została, wykonali przed nią Król, Królewicowie Następca tronu i Xiąże Leopold przysięgę na rzeczoną konstytucyią.

Popołudniu tegoż dnia przyszło do krwawey bitwy pomiędzy woyskami. Pułk Farnese, który dotąd zachowywał nayściśleyszą karność i podczas ostatnich zdarzeń czynił tu służbę, wbraniał się odciągnąć do Gaeta, i gdy koniecznie mu nakazano, uciekło 300 iego ludzi z koszar i biegło z naieżonym bagnetem przez miasto, chcąc udać się do Portici; ale przy S. Giowanni Redenico na przełożenie tamteyszego syndyka i z bojaźni, aby ich chłopi nie rozsiekali, wrócili się nazad. W powrocie przy moście S. Magdaleny wszczęła się pomiędzy temi żołnierzami i dragonami pułku Ferdynanda, do których przyłączyli się żołnierze milicyi, żywa walka, w którey z obu stron przeszło 60 ludzi zabitych i ranionych zostało; w liczbie ostatnich znayduie się i Pułkownik Rupperti. Jenerałowie Filangieri i Ambrosio należeli do tey walki, w którey nakoniec zbiegowie zostali przezwyciężonemi, do miasta przyprowadzonemi i będą sądzonemi.

Dnia wczorayszego popołudniu nadeszła tu wiadomość o zaszłey w Palermo, stolicy wyspy Sycylii, dnia 16 b. m. krwawey rewolucyi, podczas którey w przeciągu dwóch dni zginęło do 4000 ludzi; wszystkie archiwa, więzienia i inne publiczne gmachy stały się pastwą płomieni. Wiary godne listy z Palermo tak rzecz tę opisuią: — Zaledwo doszła do Sycylii wiadomość o zaszłych w Neapolu na początku bieżącego miesiąca zdarzeniach, gdy dało się słyszeć życzenie, ażeby oddzielny i niezależący od Królestwa Neapolitańskiego Rząd był w Sycylii utworzony. Dnia 16 powstało w tym celu w Palermo pospólstwo, uwolnie

więźniów, opanowało zamek, zbroiownią i uzbroiło się w massie. Woyska Królewskie usiłowały przywrócić porządek, z czego wszczęła się żywa i krwawa walka, w którey woyska przez cały dzień 16go przeważały; ale nazaiutrz gdy nadciągnęły ze wszystkich stron kupy zbroynych chłopów do miasta, uderzyli chłopi z wściekłością na woyska, a obywatele posiłkuiąc ich, rzucali z okien na woyska łupami drzewa i kamieniami, przez co zrobiła się rzeź okropna. Naczelny Wódz Jenerał Church został sromotnie znieważony i zaledwo uszedł wściekłości ludu. — Jenerał namiestnik Królewski Naselli, jeneralny Prokurator wielkiey rachunkowey izby, de Thomasis, i wielu innych Królewskich urzędników przybyli tu wczoray w wieczór na pocztowym statku Rustan i przywieźli powyższą wiadomość. Przy odpłynieniu dnia 17 rzeczonego statku trwało ieszcze w Palermo naywiększe zaburzenie.

Dziennik Konstytucyyny donosząc o powyższey rzezi w Palermo, dodaie, iż Minister morski wysela do Sycylii eskadrę złożoną z 1 liniiowego okrętu, 1 fregaty i dwóch pomnieyszych okrętów pod dowództwem Kapitana Bausan.

Zdarzenia w Sycylii sprawiły w Neapolu naywiększą trwogę, a zwłaszcza pomiędzy bawiącemi tu Sycyliianami, którzy obawiaiąc się tu podobnych iak w Palermo wypadków, spieszą wraz z Neapolitańczykami zaprzysięgać konstytucyią, z czem się dotąd ociągali.

Z Madrytu d. 11 Lipca.

Coż to za radość, iak nieustaiące słyszeć się dały okrzyki podczas zaprzysiężenia konstytucyi przez N. Króla! Lecz co świetność i powagę tego obrzędu nay więcey powiększało, co wspaniały ten lud naybardziey budowało i co obecne członki ciała dyplomatycznego zadziwieniem napełniło, był to widok szanownego i czci godnego tego Monarchy, który bez przymuszania się z prawdziwie powagą Hiszpańską stanął w zgromadzeniu i z ukontentowaniem wykonał przysięgę, a mowę swoią z taką dobitnością odczytał, iż każdy mógł poznać, iak wielka wewnątrz iego serca spokoyność panuie. Widzieć można było na wszystkich twarzach łzy radości, i lubo podczas całego obrzędu naywiększa panowała cisza i z naywiększą uwagą słuchano iego mowy, przy ukończeniu iey słyszeć się iednak zaraz dały powszechne radości okrzyki. Następney nocy słyszeć się ieszcze dawały po wszystkich rynkach narodowe śpiewy i gitary, a każda ulica była nieiako balem, na którym aż do rana tańczono. Jeden człowiek, który odważył się krzyknąć: Niech żyie Józef Napoleon! uszedł tylko rozszarpania ludu, że był do więzienia porwany. — Woysko stało uszykowane, a gwardyie assystowały Królowi aż do pałacu zgromadzenia Stanów, ale żaden z woyskowych nie wszedł z Królem do sali obrad. Po lewey stronie tronu siedzieli Xiążęta Infanci, a Królowa z Xiężniczkami w loży.

Dziś uchwaliły Stany adres podziękowania do Króla; lecz na wniosek iednego z członków odpowiedziano tylko w ogólnych wyrazach na część mowy Królewskiey tyczącey się odpornego przymierza z Niderlandami, ponieważ wedle konstytucyi Król niema prawa zawierać podobnego gatunku traktatów bez zezwolenia Stanów. — Jeden z sekre-

tarzów odczytał pismo od Ministeryium, w którym donosi Stanom o wyroku J. K. M. przeciw 69 deputowanym, którzy w r. 1814 podpisali prośbę o odrzucenie konstytucyi. (Z mocy tego wyroku są uwięzionemi.) Zgromadzenie postanowiło, iż rzeczeni deputowani sądzonemi bydź maią przez wyznaczyć się zaraz maiącą kommissyią. — Daley odwołało uchwałę Stanów r. 1812 którą Infant Franciszek de Paulo i Infantka Maryia Ludwika iako bawiący pod owczas przy Krolu Oycu w Rzymie) od następstwa tronu Hiszpańskiego byli wyłączonemi.

Wyrokiem Królewskiem wymienione są wszystkie uchwały dawnych Stanów, które bez zwłoki maią bydź do skutku przywiedzione. Pomiędzy niemi znayduie się iedna uwielbiaiąca pamięć pierwszych męczenników wolności Hiszpańskiey, druga naznaczaiąca wystawienie za mężną obronę Saragossy pomnika, a trzecia nadaiąca głownym placom w każdym mieście konstytucyyne nazwiska.

Tymczasowa junta przed swoim rozeyściem się wydała odezwę, w którey wychwala zasługi Króla i ludu w teraźnieyszych przykrych czasach, i oraz napomina względem przyszłości. Potrzebą iest Hiszpanie (wyraża) ażebyście Króla i Stany waszą nauką i mądrością wspierali. Rany, które przez tyle wieków przez błędu, niewiadomość i samowładność kraiowi zadane zostały, nie mogą bydź w kilku dniach zagoionemi; dobrodzieystwa wolności, ponieważ są nieocenione, nie mogą podobnież iak tylko przez czas i ofiary bydź nabytemi. Nie uwodzcie się niecierpliwością; niesłuchaycie głosu, złych ludzi, którzy wam może powolny iey postęp zarzucać będą. Uważaycie na bieg natury, która powolnemi i rozważnemi tylko kroki dzieło swoie doskonali. Zasadzone dziś drzewa nie mogą iutro wydać owoców; lekarstwa dopiero z czasem nie zaraz za użyciem przywracaią z chorzałemu ciału zdrowie. Wasza choroba była długa, bolesna i śmiercią zagrażaiąca, przez czas więc tylko i mądry porządek życia odzyskać może stopień zdrowia do którego dążycie. Jakoż odzyskacie go bez wątpienia. Nie prożne będą życzenia prawych ludzi; Niebo zanadto kocha ludzi, ażeby dopuścić mogło zniszczenia pięknych ich nadziei. Nakoniec Madrycianie wzywanemi są, aby całey Monarchii dali przykład mądrości i uszanowania dla władz konstytucyynych.

Kardynał Burbon, który tak godnie rozwiązaney teraz tymczasowey juncie przewodniczył, otrzymał od Króla order Złotego Runa. Jest on synem Infanta Ludwika, brata Karola III. który się z córką prostego szlachcica ożenił, a stryiem teraźnieyszego Króla Ferdynanda VII. Siostra zaś iego zaślubioną iest z znanym Xciem Pokoiu.

Znayduie się tu teraz bardzo wiele Anglików, Francuzów, Rossyian, &c. Mięszkania są drogie, ale żywności iest podostatkiem.

W Lerena w Katalonii obchodzona była uroczystość zaprowadzenia konstytucyi w gmachu byłey Inkwizycyi.

Morowa choroba na Majorce nie ustała ieszcze do 2 b. m. Ze składek posłano tam z Hiszpanii dla nieszczęśliwych iey mieszkańców 150,000 Fr. i 200 namiotów.

DODATEK DO N.ro 64. GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 9 SIERPNIA 1820 ROKU WE SRODĘ

— *Z Krakowa* —

Do Redaktora Gazety Krakowskiey.

W zeszley WPana Gazecie Nr. 63 pod d. 6 b. m. nadany mi został przez Towarzystwo Dobroczynności W. M. Krakowa wcale nie należący mi się tytuł Hrabiego. Upraszam przeto WPana o sprostowanie w następney Gazecie pomyłki, przydania mi tytułu, do którego się nie przyznaię.

W Krakowie d. 7 Sierpnia 1820.

Darrest,

J. Królewskiey Pruskiey Mci Radca Legacyi i Rezydent.

Z Wiednia d. 1 Sierpnia.

Dzisieysza nasza gazeta zawiera następuiące doniesienie: " Dla zapewnienia dostatecznych środków, iakich postanowione zupełne cofnienie z biegu papierowych pieniędzy wymaga, zawarta została za pozwoleniem Nayiaśnieyszego Cesarza z PP. Dawidem Parish i S. M. Rothschild pożyczka na 37 mill. 500,000 Złotych ryńskich w konwencyyney monecie.,,

Nayiaśnieysza Cesarzowa, iako nayważsza Opiekunka C. K. Damskiego orderu gwiazdzistego krzyża, zaszczyciła podczas tego roczniey promocyi krzyżem rzeczonego orderu naprzod J. Cesarzewicowską Mość Arcyxiężną Austryiacką Maryią Elżbietę Franciszkę, z Domu Xiężniczkę Sabaudzko-Carignan, Małżonkę J. Cesarzewicowskiey Mości Arcyxcia Rainera, Wicekróla Lombardzko-Weneckiego Królestwa, potem wiele Dam z wszystkich prowincyy Monarchii, a z Galicyi Helenę Hrabinę Męcińską, z Domu Hrabiankę Stadnicką.

Od brzegów Menu d. 25 Lipca.

Na wyniesienie Ulmu i iego okolic na twierdzę związku Niemieckiego złożonych zostało z kontrybucyi Francuzkiey w banku Angielskim 20 mill. Fr. i do rozrządzenia woyskowey w Frankforcie kommissyi oddanych. Z dokładnego iednak obrachunku kosztów na wystawienie potrzebnych warowni, okazać się miało, iż te koszta do 100 mill. Fr. wyniosą. Podług niepewney wieści miano zatem dawnieyszego planu odstąpić i przestać na obwarowaniu za te pieniądze twierdz Nadreńskich.

Gazeta Sztuttgardzka przywodzi z listów z Inspruka, iż Dwor Neapolitański

miał zamysł wezwać pomocy do uśmierzenia rewolucyi woysk Austryiackich, ale odwiódł go od tego środka Rossyyski Poseł Xże Italiński.

Przybyli do Hollandyi Włoscy świadkowie przeciw Królowey Angielskiey zostoią pod dozorem Posła Angielskiego i wyznaczono im na tymczasowe mięszka ie miasto Woerden. —— Do Bruxelli ziechało się w pierwszych dniach na Jubileusz SS. Sakramentów do 30,000 cudzoziemców.

Z Londynu d. 22 Lipca.

P. Welace zdał d. 18 izbie niższey sprawę względem ograniczeń handlu naszego. Kommissyia nie sądzi ie bydź ani słusznemi, ani potrzebnemi, iednakże nie proponuie zmienienie ich natychmiast, ale tylko stopniami, aby innem kraiom odiąć powod do odwetu.

Gazeta Times zawiera list nieiakiego Maurycego Credi, który dla miłostek z iedną z Panien Królowey od służby oddalony został, pod d. 3 Listopada 1816 do Kawalera Tamasie Marszałka Królowey. Wyznaie w tym liście, iż dał się pieniądzmi uwieść, dla zdradzenia nayszlachetnieyszey swey Pani, wpuściwszy za podrobionym kluczem Barona Ompteda do sypialnego iey pokoiu, lubo przekonany zupełnie był, iż sromotny domysł Barona bynaymniey się nie sprawdzi.

Koniuszy Królowey Kawaler Vassali przybył d. 17 b. m. do Londynu i udał się zaraz do swey Monarchini.

Trzy kompanie 1go pułku pieszey gwardyi Królewskiey okazały się znowu d. 14 nie posłusznemi z powodu dostarczania im niedogodney żywności; lecz w krótce ie uspokoiono.

P. Tilloch żali się, iż bank Angielski użył iego wynalazku do robienia biletów bankowych bez wynagrodzenia go, i grozi, iż drukiem ogłosi całą taiemnicę względem robienia nowych biletów.

Dnia 7 i 8 Sierpnia 1820.
Cena zboż różnego gatunku na Targu w Krakowie sprzedawanych.

Korzec	1. Zł.	gr.	2. Zł.	gr.	3. Zł.	gr.	4. Zł.	gr.
Przenicy	16	15	16	—	15	15	15	—
— Zyta	10	—	9	15	9	—	8	15
— Jęczmienia	7	—	6	15	6	—	5	15
— Owsa	6	10	5	15	—	—	—	—
— Jagieł	24	—	23	—	22	—	20	—
— Grochu	8	—	7	15	7	—	—	—
— Rzepaku	—	—	—	—	—	—	—	—

Bieg Pieniędzy
W Krakowie d. 7 Sierpnia.

Czer. Zł. Holl: monetą Courant	Złp.	19	gr.	15
— detto Cesarski . . .	—	19	—	12
Fryd. Pruskie	—	33	—	15
Luidor	—	37	—	—
Złoto frankowy	—	32	—	—
Szeiny Wiedeńskie za 100	—	250	—	—
Złoty ryński Szeinami .	—	1	—	21

TEATR NARODOWY.

Kompaniia Aktorów Narodowych pod przewodnictwem JPana Kamińskiego, przybywszy do Krakowa, oznaymi osobnem doniesieniem, kiedy w Teatrze tuteyszym Reprezentacyie swoie rozpocznie.

DONIESIENIA

Gdy meldowanie Osób przenoszących się i przybywaiących do Domów, tak dalece zaniedbane iest, iż rzadko który Właściciel Domu takowych do Woyta i Policyi melduie, czyli to Ci na stałe lub czasowe tylko mieszkanie przybywaią przez co nadweręża się porządek maiący z wielu względów wpływ na bezpieczeństwo publiczne; przeto Wydział Policyi w Senacie Rządzącym zaradzaiąc temuż nieporządkowi a razem zasadzaiąc się na Rozporządzeniu Senatu Rządzącego z dnia 29 Sierpnia 1816 do Nru 3035 drukiem ogłoszonem, zastrzega przepisaną Art: 19 karę złp. 6 na każdego Właściciela Administratora, lub Gospodarza Domu, ieżeli w przeciągu 24 godzin tak Policyi poszredniey iako też właściwem

Woytowi Gminnemu przybyłey Osoby na mięszkanie lub intermalny pobyt wszelkiego stanu płci, i wyznania niezameldu'e; toż samo ieżeli oddalaiącey się z mieszkania takieyże Osoby Urzędom powyższym niedoniesie. — Na wszelkich zaś Właścicieli Domów Zaiezdnych i Hotele utrzymuiących, oznacza się kary 5 talarów na fundusz Policyiny, gdyby w ciągu 24 godzin przybyłey obcey Osoby Urzędowi Policyi Poszredniey niezameldował i następnie o wyieździe oney również w takimże czasie Policyi niedoniosł, taż sama kara stósuie się także do Starozakonnych Obwodu Kaźmierskiego i Chrzanowskiego, poprzedniczem iuż Rozporządzeniem z dnia 24 Września r. z w Dzienniku Rządowym Nr. 37 upowszechniona.

Żeby zaś niewiadomością niniejszego Rozporządzenia nikt na przyszłość wymawiać się nie mógł, przeto takowe Dziennikiem Rządowym i Gazetą ogłasza się, którego Publikata przy trąbie dla ciągłey wiadomości regularnie co pół roku zaczynaiąc od daty dzisieyszey w Mieście i Przedmieściu następować będzie tudzież przez Woytów Gminnych stósownemi w każdey respective Gminie Currendami. — W Krakowie dnia 5 Sierpnia 1820 roku.

Bartsch.

Konwscki, Sekr: Wydz:

Trybunał I Instancyi W. M. Krakowa i Jego Okręgu, podaie do publiczney wiadomości, iż rozpisana na dzień dzisieyszy licytacyi Domu pod L. 326 przy ulicy Szewskiey, należącego do Agneszki Sadowskiey, tudzież iey Dzieci: Wincentego Sadowskiego i Anny Lachowskiey, dla braku licytantów do skutku nieprzyszła; przeto w myśl prawa Seymowego, na Zgromadzeniu Reprezentantów dnia 15 Grudnia 1818 względem spustoszałych Domów zapadłego, powtorny termin do takowey licytacyi na dzień 30 Sierpnia r. b. naznaczonym został. — Warunki licytacyi są następuiące:

1) Chęć licytowania maiący winni są tytułem vadii przed rozpoczęciem licytacyi dziesiątą część szacunku w ilości 1584 Zp. 24 gr. przez wsztuce biegłych ustanowionego, to iest: kwotę 158 Złp. 18 gr. złożyć. — 2) Nabywca ma połowę szacunku w dni dziesięć po odbytey licytacyi złożyć do składu Sądowego, a druga połowa dla zabezpieczenia summ widerkaffowych i innych fundacyonalnych, ieżeli iakie na tymże Domu znayduią się, przy Domu pozostanie, ztem iednak zastrzeżeniem; iż gdyby żadne tego rodzaiu długi nieznaydowały się, lub połowy summy z licytacyi wypadaiącey niedochodziły, na tenczas w pierwszym przypadku i tę drugą połowę; w drugim zaś pozostałą od takowych długów, do iey zupełności, ilość co lat trzy kupuiący do kassy Sądowey, lub komu nakazane zostanie, zapłacić obowiązany będzie wraz z prowizyią po 5 od 100 od dnia obięcia w possessyią Domu kupionego przypadaiącą. 3) Nabywca obowiązany iest stosownie do Uchwały Seymowey dnia 15 Grudnia 1818. Kupioną przez siebie nieruchomość w przeciągu roku iednego wyreparować. — 4) Niedopełniaiący powyższych warunków utraca vadium i nowa licytacyia na iego koszt przedsięwziętą zostanie. Opisy powyższey nieruchomości z iey oszacowaniem znayduią się w Kancelaryi Pisarza Trybunału. W Krakowie d. 20 Lipca 1820.

Mąkolski.

Skarzyński, *Sekr.* Nr. 1585.

W moc Rezolucyi Wys. Trybunału W. M. Krakowa z Okręgiem dnia 8 Sierpnia r. b. Nr. 249. Ruchomości po niegdy JW. Antonim Hrabi Stadnickim pozostałe mianowicie: Srebra, Meble, Miedziane naczynia, Zwierciadła, Bielizna, Garderoba, Obrazy, Xiążki, Powozy, Porcellans, Szkło i oraz Sprzęty domowe i Gospodarskie, przez publiczną Licytacyią zaczenaiąc od dnia 16 Sierpnia r. b. o godzinie 9 z rana w Domu w Krakowie w ulicy Mikołayskiey pod Nr. 674 sprzedawane będą, za gotową srebrną kurant monetę.

W Krakowie dnia 8 Sierpnia 1820 roku.

Olearski, Notaryusz.

Pisarz Trybunału I Inst: W. M. Krakowa i iego Okręgu, w zadosyć uczynieniu Art: 682 K. P. S. podaie celem zawieszenia na tablicy Izby Audyencyonalney Trybunału swego wyciąg następuiący:

Dnia trzeciego Lipca 1820 r. rozpoczął, a 10 Lipca 1820 r. ukończył Ur. Alexander Skorczyński Komornik, Akt zaięcia Dóbr Uiazd, iaki to Akt że doręczony został Woytowi Gminy III. Okręgowey, W. Tadeuszowi Konopce, Woytowi Gminy V. Miasta Krakowa, W. Grzybowskiemu, Woytowi Gminy I. M. Krakowa, W.

Białeckiemu, Pisarzowi Sądu Pokoiu Okręgu III. Ur. Floryianowi Kossiewiczowi, dnia 13 Lipca 1820 r. swiadczą ich visa, wpisany w Księgi Hipoteki W. M. Krakowa i iego Okręgu pod dniem 14 Lipca 1820 r. V. II na karcie 162 pod Nr. 52 już zaś 29 Lipca 1820 r. w księgach Trybunału, od stronnicy 519 do 525 pod L. 58 o czem świadczy Oryginał zaięcia.

Zaięcie to nastąpiło na żądanie JW. Woyciecha Hrabi Męcińskiego, Senatora Kasztelana Królestwa Polskiego, Krzyża Woyskowego Kawalera, w Dobrach Włodowice w Powiecie Lelowskim, Województwie Krakowskim zamięszkałego, od którego W. Jozef Kozłowski Adwokat w własnym Dworku na Wesoły, przy Krakowie pod L. 249 zamieszkały, popieraniem Exekucyi trudni się. — Exekucyia ta drogą wywłaszczenia z nieruchomości wymierzona iest, przeciwko JW. Ewie z Bukowskich, primo voto Hrabiny Komorowskiey, teraz W. Marcina Kęszyckiego Pułkownika Woysk Polskich Małżonce, iako Matce i Opiekunce Małoletniego Ludwika Komorowskiego Syna z zmarłym Wiktorynem Hrabią Komorowskim spłodzonego, na należytość do tegóż Małoletniego.

Dobra zaięte teraz leżą w Okręgu W. M. Krakowa w Gminie III Modlnickiey, iakie na teraz dzierżawią WW. Piotr i Franciszka Giebułtowscy Małżonkowie. — Dobra te składaią się z iednego Folwarku trzech pól.

1. Pole ma mniey więcey morgów 20.
2. — — — — — 35.
3. — — — — — 25.

z Łąk 4. Stawu, Młyna, Karczmy, Dworu Drewnianego, Zagrodników czterodniowych 6. Zagrodników trzech dniowych 8. Komorników dzien robiących 10.

Pierwsza publikacyia warunków Licytacyi nastąpi dnia 12 Września 1820 roku przed zgromadzonym Trybunałem, dalsze publikacyie odbędą się według Art: 702 K. P. S. a o dalszym postępowaniu przez dopisanie nastąpi uwiadomienie.

W Krakowie dnia 1 Sierpnia 1820 roku.

Kuliczkowski, Pisarz.

Pisarz Trybunału I. Instancyi W. M. Krakowa i iego Okręgu, podaie do wiadomości publiczney, że P. Woyciech Alexander dwoyga imion Skorczyński komornik uskutecznił d. 20 Lipca 1818 r. zaięcie kamienicy w Krakowie Okręgu I. Gminie II. przy ulicy Grodzkiey pod L. 224 między kamienicami Sąsiedzkiemi P. Baltazara Trzcińskiego z iedney, z drugiey zaś strony P. Jakóba Kauzala stoiącey, niegdy Zofii z Mączkowskich Ulbrychowy, teraz zaś iey Sukcessorów własney (którey naiemnikami są: PP. Eworcy Olizar, Marcin Kaliński i Antoni Kuczkowski) a to na satysfakcyią Summy kapitalney złp. 2518 gr. 14 w monecie grubey srebrney kurrant wraz z prowizyią po 5 od 100 od daty obligu Urzędowego przed Floryianem Choynackim Notaryuszem Departamentu Krakowskiego dnia 24 Lutego 1812 r. przez Zofią z Ulbrychów Czechową po ś. p. Filipie Czechu pozostałą wdową w Krakowie przy ulicy Grodzkiey pod L. 224 mieszkaiącą zeznanego na rzecz i osobę P. Jozefa Ossowskiego Leśniczego Kameralnego w Dobrach Kamienny Cyrkule Bocheńskim Galicyi Austryiackiey zamieszkałego. Protokuł zaięcia teyże kamienicy PP. Janowi Gralewskiemu iako Wóytowi Gminy II. Aloyzemu Filipowiczowi iako pisarzowi Sądu Pokoiu Okręgu I. W. M. Krakowa tudzież Wydziałowi Spraw Wewnętrznych Senatu kraiu tuteyszego dnia 22 Lipca 1818 r. prawnie wręczonym, takowy akt w I. Vol. Księgi zaięciów aktów hipotecznych W. M. Krakowa i iego Okręgu na karcie 79 pod L. 27 dnia 23 Lipca 1818 r. powtórnie dnia 26 Lutego 1819 r. na karcie 145 pod L. 51 a w Kancelaryi Pisarza Trybunału I. Instancyi w księdze I. zaięciów pod L. 28 na karcie 232 dnia 3 Marca 1819 r. w pisanym został. — Sprzedarz tey Kamienicy popierać będzie P. Felix Słotwiński Adwokat przy Sądach tuteyszych w Krakowie przy ulicy Szerokiey pod L. 78 zamieszkały. — Do pierwszey publikacyi warunków licytacyi oznacza się powtórnie w skutku Wyroku Tryb: I. Inst: dnia 9 Czerwca 1820 roku zapadłego dzień 22 Sierpnia 1820 roku, następne zaś termina stósownie do Art 702 K. P. na Audyencyi Trybunału I. Instancyi ustanowione będą.

W Krakowie dnia 7 Sierpnia 1820 roku.

Kuliczkowski, Pisarz.